

N:o 29.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 25 mars 1898.

— — — — Andra Kammaren den 26 — — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen angående stämpelafgiften.

(Bevillningsutskottets betänkande n:o 2 samt memorial n:is 7 och 9.)

Till Konungen.

Enligt kongl. förordningen angående stämpelafgiften den 9 augusti 1894 är stämpelfrihet medgifven för protokoll angående lagfart å fång till fast egendom genom giftorätt eller arf, der taxeringsvärdet å den egendom, hvarå lagfart sökes, icke uppgår till 1,000 kronor. Ett förslag om sådan utsträckning af stämpelfriheten för lagfartsprotokoll, att densamma komme att gälla äfven vid fång genom köp, gåfva, testamente eller byte, har inom Riksdagen förekommit till behandling.

I vissa trakter af Dalarne lärers jorden vara till stor del styckad i mycket små lotter af högst obetydligt värde, hvilka, tillhörande olika egare, ligga blandade om hvarandra. Vid fång till sådana små jordstycken kan ofta stämpeln till lagfartsprotokollet, hvilken i vänliga fall är utan nämnvärd betydelse, anses vid jämförelse med köpeskillingen betungande. Genom ett borttagande af stämpeln i sådana fall skulle möjligen kunna underlättas ett i oförmälda trakter uppkommet sträfvan att genom inköp af nämnda små jordlotter söka samla dem, som gränsa till hvarandra, i samma egares hand och sålunda åstadkomma en

förbättring i det missförhållande, som i antydda afseende nu är rådande. Äfven för landet i dess helhet skulle en lindring i stämpelafgiften i nu ifrågavarande hänseende kunna medföra en fördel, i det att en sådan åtgärd måhända skulle, om ock i ringa mån, kunna bidraga till att bereda möjlighet för mindre bemedlade att förskaffa sig egna hem. Riksdagen har därför funnit en ändring i den föreslagna rigtningen kunna vara gagnelig, om den än eger sin hufvudsakligaste betydelse allenast för en liten del af landet, och har Riksdagen ansett, att ett värde af 400 kronor eller det belopp, intill hvilket enligt nu gällande stämpelförordning frihet från stämpel eger rum för bröstarfvinges arfslott, lämpligen kunna stadgas såsom gräns mellan de fång, för hvilka den föreslagna skattelindringen skall gälla eller icke.

I enlighet härmed har Riksdagen beslutit, att 3 § af förordningen angående stämpelafgiften skall i nedan angifna del erhålla följande förändrade lydelse:

»*Protokoll* angående lagfart å fång till fast egendom genom gifförätt eller arf, der taxeringsvärdet å den egendom, hvarå lagfart sökes, icke uppgår till 1,000 kronor, eller å annat fång, der taxeringsvärdet eller köpesumman för egendomen icke uppgår till 400 kronor . . . . . fritt.»

Vidare har Riksdagen i anledning af väckt motion beslutit, att rubriken »Vexel» under § 8 i förordningen angående stämpelafgiften skall erhålla följande förändrade lydelse:

»*Vexel*, godkänd eller protesterad, lika med skuldebref.

Der vexel ställes att å utrikes ort betalas eller är utfärdad å utrikes ort, skall, oberoende af den stämpel, som i allmänhet är stadgad, vexeln, då den utställes eller, om den utfärdas utom riket, innan den här i riket öfverlåtes eller till godkännande eller betalning företes, förses med stämpel af 50 öre för belopp, ej öfverstigande 1,000 kronor, och derutöfver 50 öre för hvarje påbörjad tusental kronor, hvarå den lyder; dock att frihet från stämpel eger rum för vexel, som är dragen af bank eller bankir inom riket å bank eller bankir å utländsk ort samt är betalbar endast i utlandet vid uppvisandet, äfvensom för vexel, som är dragen från utlandet på utlandet och endast är betalbar i utlandet.

Är vexel utfärdad i flere exemplar och har ett af dem blifvit med nyssnämnda särskilda stämpel försedt, vare de öfriga från sådan stämpel fria.»

I fråga om stämpelförsäljningsmans skyldighet att återbära upp-
buren provision, då stämpelafgift debiterats till högre belopp än som
vederbort, har Riksdagen funnit ett förtydligande af nu gällande be-
stämmelser böra ega rum.

Äldre stämpelförordningar anvisade den, som påförts för hög
stämpelafgift, ingen annan utväg att härutinnan vinna rättelse än genom
åtal mot den embets- eller tjänsteman, som handlagt stämpelfrågan. Om
i aktionsmålet blef utredt, att stämpelafgift debiterats till högre belopp
än som vederbort, förpligtades då tjänstemannen att mot återfående af
de obehörigt åsatta stämplatne återbetala den uppburna afgiften, hvaraf
blef en naturlig följd, att någon provision å det återburna beloppet ej
kom att utgå.

Genom 26 § i nu gällande stämpelförordning infördes emellertid
ett enklare förfarande för erhållande af restitution af för högt debiterad
stämpelafgift, i det att rätt till sådan restitution medgafs, utan att tjen-
stemannen behöfde inblandas i saken. Talan om återfående af erlagd
stämpelafgift kan numera anhängiggöras i den hofrätt, hvarunder tjänste-
mannen lyder, hvarefter hofrätten eller Kongl. Maj:t, derest talan dit
föllföljes, eger förordna om återbetalning af för högt debiterad stäm-
pelafgift, hvilken den dertill berättigade då eger att i statskontoret upp-
bära. Vid detta förfarande möter emellertid den oegentligheten, att den
tjänsteman, som verkställt en debitering, hvilken sedermera befunnits
origtig, icke, utan att särskildt åtal mot honom anställes för felaktigt
förfarande, synes kunna förpligtas att återbära den provision, som be-
löper på den restituerade, men af honom redovisade stämpelafgiften.
Något rimligt skäl synes dock icke förefinnas, att statsverket skall be-
höfva vidkännas provision för det stämpelbelopp, som origtigt debiterats.
Och då den restituerade stämpeln kan uppgå till betydande belopp —
såsom vid testamenten, fideikommiss och bouppteckningar — har Riks-
dagen funnit frågan vara af den praktiska betydelse, att den icke får
förbises. Riksdagen har därför ansett nödigt att för de fall af restitution,
som i 26 § stämpelförordningen afses, genom ett tillägg till 51 § i
samma förordning uttryckligen stadga skyldighet för embets- eller tjänste-
man, som verkställt origtig debitering af stämpelafgift, att återbära af

honom åtnjuten provision för det för högt debiterade beloppet; samt i enlighet härmed beslutit, att sistnämnda paragraf skall i nedanintagna delar erhålla följande förändrade lydelse:

»I redovisning — — — — två procent.

*Har i den ordning 26 § stadgar genom beslut, som eger laga kraft, blifvit bestämdt, att erlagd stämpelafgift må återbekommas, skall derå belö-
pande provision gå åter.*

Der särskilda — — — — stadgadt.»

Äfven rörande stämpelkontrollants rätt till provision har Riksdagen funnit ett förtydligande i stämpelförordningen erforderligt.

Med den i 60 § 2 mom. af nämnda förordning beviljade provision af femton procent å de medel, som inflyta med anledning af gjord anmärkning för uraktlåten stämpelbeläggning eller för lågt debiterad stämpelafgift, har tydligen afsetts att bereda en godtgörelse åt vederbörande tjänsteman allénast i det fall, att på grund af gjord anmärkning staten erhållit någon inkomst, om hvilken den eljest gått miste.

Ej sällan lär emellertid förekomma, att, sedan vid granskningen af de till hofrätten insända renovationerna befunnits, att någon dertill hörande stämpel saknas, vid framställd anmärkning blifver utrönt, att den handling, som i protokollet afses, väl blifvit i vederbörlig ordning belagd med stämpel, men att kontrollstämpeln af glömska från domhafvandens sida ej kommit att medfölja renovationen; samt att domhafvanden efter erhållen del af anmärkningen med upplysning om nämnda förhållande insänder den kontrollstämpel, som fattats. I sådana fall bör dock någon anmärkningsprovision icke af statsverket utbetalas, helst som den granskande tjänstemannen redan genom 41 § blifvit tillförsäkrad särskildt, af stämpelmedlen utgående granskningsarfvode, utan torde provision böra utgå endast i det fall, att handling, som bort beläggas med stämpel, antingen ej fått sådan sig åsatt eller ock blifvit belagd med stämpel till mindre belopp än det stadgade.

Då förordningens ordalag emellertid gifvit anledning till en tolkning i motsatt riktning mot Riksdagens sålunda uttalade åsigt, har Riksdagen till förtydligande af stadgandet rörande den provision, som i anledning af anmärkning af nu ifrågavarande slag bör till ofvanbemälde tjänsteman utgå, beslutit, att 60 § 2 mom. i gällande förordning angående stämpelafgiften skall erhålla följande förändrade lydelse:

»Har anmärkning af särskild enligt 41 § förordnad tjänsteman för-
anledt, att högre stämpelbelopp, än vid handlings stämpelbeläggning varit be-
räknadt, kommit statsverket till godo, utgår anmärkningsarfvide å dessa
medel med 15 procent, hvaraf hälften tillfaller denne tjänsteman och
hälften advokatfiskalen i hofrätten.»

Med anmälan härom får Riksdagen anhålla, det tacktes Eders
Kongl. Maj:t låta till allmän efterlefnad kungöra de sålunda beslutade
förändringarna i förevarande förordning.

Stockholm den 26 mars 1898.

Med undersåttlig vörndnad.